

"LAUDATO SI'

DODATEK SPECJALNY: LAUDATO SI'!

PARAFIE ZE SNU!
ONI ROBIA TO DOBRZE!
SPRAWDŹ. NAJLEPSZE
EKOPARAFIE LAUDATO SI'.

TROSKA JEST BOSKA
SZUKASZ POSTANOWIEŃ
NA POST? WYBIERAMY TOP3.
TROSZCZ SIĘ O WSPÓLNY DOM!

D.I.Y. REKOLEKCJE
BEZ WYCHODZENIA
Z DOMU, W DOWOLNYM
TERMINIE PRZEZ 3 DNI!

Marzenie o zielonych parafiach

Kiedy dwa lata temu powstawał projekt Caritas Laudato si', było jasne, że w znacznej mierze będzie dotyczył działań oddolnych i lokalnych. Marzyliśmy, by poszerzała się w Polsce liczba parafii, realizujących inicjatywy w duchu ekologii integralnej.

Dziś mamy już około 120 zrealizowanych inicjatyw, które stają się zalążkiem większego ruchu - w diecezjach, parafiach, szkołach, instytucjach, ale przede wszystkim w naszych sercach. Wszak za każdym z projektów stoją zatroskani i kreatywni ludzie, którzy poświęcili swój czas i energię na propagowanie przesłania encykliki „Laudato si'” papieża Franciszka. Najcenniejsze jednak jest to, co trudno uchwycić na zdjęciach - zmiana myślenia o ekologii i dostrzeganie, że każdego dnia podejmujemy pozornie małe decyzje, których suma ma duży wpływ na otaczający nas świat i zamieszkujące go stworzenia. Oto kilka inicjatyw, które mogą stać się inspiracją dla czytelników w całej Polsce.

PRZYPARAFIALNY OGRÓD SPOŁECZNY W DIECEZJI ZIELONOGÓRSKO-GORZOWSKIEJ

Przy parafii Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Bytnicy powstał ogród społeczny. Chociaż warzywa i owoce nie są sprzedawane, służą wszystkim parafianom. Pomysł zakłada bowiem, że każdy mieszkaniec może z takiego ogrodu wziąć sadzonkę roślin, ziół czy kwiatów do własnego użytku. W ten sposób parafia promuje powrót do tradycji przydomowych ogródków. Ksiądz proboszcz Sławomir Strzyżkowski nawiązał też ścisłą współpracę z Kamilą i Bogdanem Kasperskimi, prowadzącymi projekt Anielskie Ogrody, którzy wspierają swoją wiedzą wspólnotę zaangażowaną w tworzenie ogrodu społecznego - podpowiadają, jak siać i sadzić rośliny oraz jak je pielęgnować bez użycia nawozów,

zgodnie z zasadami permakultury. Założony ogród jest wyjątkowy, bo wyrywa się w nim niewiele chwastów, więc grządki wyglądają tak, jakby były rzadko pielęgnowane. W rzeczywistości jednak właśnie taka uprawa pozwala rozwijać się roślinom w sposób naturalny, a panujący tu mikroklimat sprzyja mikroorganizmom, owadom, jeżom i innym zwierzętom. W kuchni proboszcza można napić się herbaty z suszonych ziół albo znaleźć wielkie słoiki zimowych przetworów, które dla wielu z nas są już tylko miłym wspomnieniem z dawnych lat.

PAPIESKIE ŁĄKI W DIECEZJI BYDGOSKIEJ

Założenie łąki kwietnej pełnej miododajnych roślin, ustawienie zbiorników zbierających deszczówkę, budowanie budek lęgowych oraz hoteli dla owadów podczas szkolnych warsztatów stolarskich, dokarmianie ptaków - młodzież ze Szkolnego Koła Caritas w Kleszczynie zrobiła wszystko, co możliwe, aby zaprosić do siebie dziką przyrodę. Papieskie Łąki to projekt zakładający przemianę szkolnego terenu w miejsce o wysokiej bioróżnorodności, które będzie oazą zarówno dla owadów i ptaków, jak i dla lokalnej młodzieży. Kilka miesięcy rzetelnej pracy zespołu zaowocowało pachnącą łąką zamiast często spotykanego przy szkołach betonu, ale przede wszystkim było wspaniałą lekcją dla uczniów i osób zaangażowanych, jak ważna jest bioróżnorodność i obcowanie z przyrodą.

„Początek wiosny to świetny czas, by zaplanować wysiew łąki kwietnej, szczególnie w miejscach bardzo ubogich przyrodniczo, np. na osiedlach, gdzie znaczną część zieleni stanowią trawniki. Krótko strzyżona trawa

Animator diecezjalny Anna Kobylińska oraz ks. proboszcz Sławomir Strzyżkowski w Przyparafialnym Ogrodzie Społecznym w Bytnicy w diecezji zielonogórsko-gorzowskiej.

Marzą nam się szkoły, lokalne środowiska i parafie, przy których zaczną powstawać kręgi wymiany sprzętów, repair café, kooperatywy spożywcze, ogrody czy grządki społeczne, punkty wydawania odzieży, podzielnice i lodówki społeczne. Jeśli chcesz działać razem z nami – dołącz! Już wiosną ogłosimy ogólnopolski konkurs grantowy, w którym możesz zdobyć środki na działania w swojej miejscowości! Więcej na www.laudatosi.caritas.pl.

bez kwiatów to z perspektywy ekologicznej pustynia, ponieważ pszczoły, motyle czy inne zapylacze nie znajdują tam żadnego pożywienia. Problem jest mniejszy na wsi, jeśli obfituje w kwieciste łąki, łąki czy zadrzewienia śródpolne, chociaż i tam bioróżnorodność systematycznie zmniejsza się wskutek zastępowania tradycyjnego rolnictwa intensywnymi uprawami przemysłowymi, scalania pól, likwidacji miedzi oraz masowego stosowania herbicydów i pestycydów, a także – co jest paradoksem – wskutek porzucania wszelkich praktyk rolniczych. Zatem również na wsi łąka kwietna może stać się ważną oazą dla wielu gatunków” – mówi Andrzej Biderman, główny specjalista merytoryczny Caritas Laudato si'. W promowaniu takich rozwiązań można odwołać się też do tradycji, które w Kościele katolickim znane były już w XII wieku: „św. Franciszek w każdym stworzonym przedmiocie stawiał Twórcę, a artyzm oglądanych dzieł przywołał mu na myśl Najwyższego Artystę. (...) Braciom drwałem zabraniać ścinać całe drzewo, żeby miało nadzieję odróżnienia na nowo. Ogrodnikowi kazał dokoła ogrodu pozostawiać nieuprawne obrzeże, ażeby na nim w swoich porach zieleni ziół i piękno kwiatów głosiły Ojca wszystkich pięknych rzeczy. W ogrodzie polecił wydzielić działkę na pachnące ziola i kwiaty, ażeby

patrzącym przywoływały na pamięć błogość wiekiustą” (br. Tomasz z Celano, „Życiorys pierwszy św. Franciszka z Asyżu”, rozdz. XXI).

MŁODA E-KOMODA W DIECEZJI KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKIEJ

Uczniowie liceów w Sławnie i Słupsku postanowili poradzić sobie z problemem, jaki generuje rosnący ciągle rynek fast fashion. W ramach projektu zorganizowali kilka szaf, które staną w lokalnych szkołach i będą zapraszały do wymieniania się odzieżą z drugiej ręki. Inicjatywę rozpoczęło spotkanie z projektantką Zofią Kulą, która poprowadziła warsztaty online na temat przerabiania ubrań. Uczniowie zebrali też stare maszyny do szycia, które zostały odnowione i posłużą w działaniach projektowych. Z zebranych materiałów mają też powstać wielorazowe woreczki na owoce i warzywa, które rozdane zostaną na miejskim targowisku. Akcja jest nagłaśniana w mediach społecznościowych, dzięki czemu nabiera tempa i może inspirować do podejmowania podobnych działań.

Tekst: Dominika Chylewska,
specjalista ds. komunikacji Caritas Laudato si'

W Wielkim Poście o ekologii?

Przeżywamy Wielki Post - czas refleksji i spojrzenia w swoje wnętrze.

Wielu z nas podjęło już wyzwania rozwijające duchowo. My proponujemy, by wykorzystać ten czas na rozważanie ekologicznego przesłania encykliki „Laudato si’” i wprowadzenie w swoje życie konkretnych praktyk inspirowanych ekologią integralną.

Dzisiaj troska o nasz wspólny dom jest ważna? Co mogę zrobić już teraz, by nie szkodzić przyrodzie? Czy jestem gotowy, by mieć mniej i wyeliminować ze swojego codziennego życia marnotrawstwo? Spróbujmy chociaż odpowiedzieć sobie na te fundamentalne pytania.

MODLITWA, POST, JAŁMUŻNA - CZYLI OD CZEGO NALEŻY ZACZĄĆ

Podejmując wielkopostne postanowienia, odwołujemy się do wczesnochrześcijańskich tradycji. Modlitwa, post i jałmużna to uczynki pokutne, praktykowane w Kościele od najdawniejszych czasów i pomagają zrozumieć, co jest w naszym życiu naprawdę ważne. Modlitwa pozwala nam zadbać o relację z Bogiem, wyciszyć się, oddalić od hałasu i różnych bodźców, spojrzeć z dystansem na swoje życie. Modlitwę możemy porównać do czyszczenia

szyby, która dzięki naszej pracy staje się przejrzysta, ale nie od nas zależy, czy wpadnie przez nią światło. Modlitwa oczyszcza nasze serce, by blask Bożej łaski mógł rozświetlić ciemności naszego serca. Na modlitwie odkrywamy, co jest naprawdę istotne, a co jest tylko utudą, która nie daje szczęścia, lecz kradnie czas i niszczy relacje. Ważnym krokiem jest post, który przypomina nam, że pierwszym celem naszego życia jest zbawienie, a nie doraźne przyjemności, które potrafią ten cel rozmyć. Post pozwala nam uczciwie rozeznaczyć intencje naszych działań i uwalnia nas od wszelkiej nieszczerości. Rezygnowanie z przyjemności nie jest celem samym w sobie, ale staje się dla nas korzyścią. Jeśli na przykład odmawiamy sobie używania smartfona, okazuje się, że znajdujemy więcej czasu dla drugiego człowieka. Gdy ograniczamy niezdrowe jedzenie, zaczynamy doceniać słodcy owoców i smak warzyw, sami zaś czujemy się zdrowsi i mamy więcej energii do życia. W Wielkim Poście szukajmy więc

dobrych praktyk, które będą dla nas samych ćwiczeniem duchowym i przyniosą dobre owoce. Jedną z nich jest jałmużna, czyli sztuka dzielenia się dobrem z potrzebującymi. W „Didache” (czyli w traktacie „Nauczanie Pana do narodów przekazane przez dwunastu apostołów”) jest napisane, aby „jałmużna przesiąkała potem Twoich rąk”. Mamy więc nie tylko oddawać to, co jest nam zbędne, ale dzielić się tym, co jest dla nas istotne i ważne. Papież Franciszek w encyklice „Laudato si” przywołuje postawę św. Franciszka, dla którego uczynki pobożne nie były postawą jedynie zewnętrzną, ale czymś bardziej radykalnym: wyrzeczeniem się czynienia z rzeczywistości jedynie przedmiotu użytku i panowania.

WIELKI POST W DUCHU „LAUDATO SI”

W encyklice „Laudato si” znajdziemy jeszcze wiele wskazówek, które mają nas duchowo ubogacić. Jedną z nich jest „troska o nasz wspólny dom”. Zapraszamy do rozważenia tej troski w trzech różnych aspektach i podjęcia konkretnych działań w swoim życiu.

1. Dom, czyli ja. Moje ciało jest święte i dane mi od Boga. Jak o nie dbam, czym się odżywiam, co piję? Czym się otaczam? Ile czasu poświęcam na to, by zatroszczyć się o samego siebie?

Jakie zadania możesz podjąć indywidualnie:

- rozpocznij dzień od modlitwy na świeżym powietrzu,
- zrób sobie dzień bez telefonu, radia czy telewizora, wycisz się i poświęć czas na coś, co jest dla ciebie ważne,
- zrezygnuj z nadmiernej ilości cukru i niezdrowych przekąsek,
- znajdź w ciągu dnia czas na medytację nad pięknem stworzenia,
- spróbuj zrobić zakupy bez plastiku,
- zorganizuj sobie pielgrzymkę do wybranego miejsca – może wiejskiej kapliczki czy kościoła,
- zaopatrz się w wielorazowy kubek do kawy i herbaty – zabieraj go w podróż,
- zrób przegląd własnej szafy – sprawdź czy nie ma w niej zbyt wielu ubrań, być może niektóre przydadzą się bardziej innym?

2. Dom, w którym mieszkam. To moje schronienie, mój azyl. Jak troszczę się o to miejsce i o osoby, które mieszkają ze mną? Czy życie mojej rodziny jest zorganizowane w sposób przemyślany i ekologiczny?

Jakie zadania możesz podjąć z rodziną:

- zaplanujcie wyjście na piątkową Drogę Krzyżową,
- zorganizujcie dodatkowy dzień bez posiłków mięsnych,

- zasiejcie lub zasadźcie własne zioła, warzywa i rośliny rodzące owoce,
- ugotujcie bardzo prosty posiłek, a zaoszczędzone pieniądze przekażcie potrzebującym,
- zastanówcie się, w jaki sposób możecie włączyć się w niedzielną liturgię Mszy Świętej,
- zorganizujcie kompostownik, który stanie się mieszkaniem dla drobnych stworzeń i użyźni przydomowy ogródek
- przepytajcie siebie nawzajem z wiedzy na temat segregowania śmieci; zastanówcie się, czy robicie to dobrze.

3. Dom, czyli świat. Całe stworzenie oddaje chwałę Panu Bogu przez sam fakt istnienia. Czy szanuję ten dar? Jak troszczę się o ludzi, którzy ze mną zamieszkują planetę, o swoją parafię, o miejsca, w których bywam?

Jakie zadania możecie podjąć w parafii:

- przeczytajcie razem „Pieśń słoneczną” św. Franciszka – niech stanie się pretekstem do tego, by spojrzeć w niebo i zachwycić się światem,
- poproście księdza, by jedno z kazań wielkopostnych było inspirowane encykliką „Laudato si” (jej tekst można pobrać bezpłatnie ze strony laudatosi.caritas.pl),
- zorganizujcie rekolekcje wielkopostne „Troska jest Boska” (więcej informacji na kolejnej stronie),
- zorganizujcie zbiórkę odzieży i butów, które przekażcie potrzebującym,
- zmieńcie żarówki w parafii na energooszczędne, zadbajcie o odpowiednią izolację pomieszczeń, zmniejszcie ogrzewanie, na ile jest to możliwe,
- przygotujcie ogłoszenia parafialne, w których zaprosicie parafian do wprowadzenia w życie ekologicznych dobrych praktyk,
- zorganizujcie konferencję lub warsztaty „Laudato si” (na wydarzenie możecie też zaprosić Mobilną Ambasadę – więcej informacji na stronie laudatosi.caritas.pl).

Wielki Post i troska o wspólny dom przypomina też nam, że nasze ziemskie domy są nam dane na chwilę, a mieszkanie w nich ma nas przygotować do mieszkania w domu Ojca. Nasza propozycja rekolekcji to kolejne zaproszenie do weryfikowania tego, czy sposób, w jaki żyjemy, rzeczy, jakimi się otaczamy, i wszystkie sprawy, w które jesteśmy zaangażowani, przybliżają nas do tego celu. Na te pytania warto odpowiedzieć sobie w oczekiwaniu na Zmartwychwstanie.

Tekst: br. Cordian Szwarc OFM
Animator Krajowy Caritas Laudato si'

TROSKA JEST BOSKA

LAUDATOSI.CARITAS.PL

@CARITASLAUDATOSI

@SILAUDATO

SILAUDATO

Projekt „Ekologia integralna encykliki Laudato si’ w działaniu wspólnot Caritas i społeczności lokalnych” realizowany przez Caritas Polska, został dofinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Za treść insertu odpowiada wyłącznie Caritas Polska

Dofinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej